Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй орган

1940 оной апрелиин 17
среда
№ 89 (3090)

Сан 10 мүнгэ

ТАРИЛГАДА АГРОТЕХНИКЫЕ БҮДҮҮЛИГЭЭР ЭБДЭҺЭН ФАКТНУУД ТУХАЙ

ВКП(б)-эйн БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ОБКОМОЙ БА БМАССР-эй СОВНАРКОМОЙ ТОГТООЛ

Аймагай организацинуудай хэрэгсээгээгүй дээрэһээ Тарбагатайн аймагай зарим колхозууд болбол хүрэнгөө гараар хаялгые үргэнөөр хэрэглэнэ. Селенгын аймагай, Загастайн сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хахалалгые тон гүйхэнөөр (морёор хахалалгые—8-10 сантиметр ба трактораар—12-13 сантиметр) хахална.

ВКП(б)-эйн Обкомой ба БМАССР-эй Совнаркомой тогтоохонь:

1. ВКП(б)-эйн Тарбагатайн ба Селенгын айкомуудай секретарьнууд ба Аймагай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй түрүүлэгшэдэй, зүгһөө, агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые наряар сахин бэелүүлгэдэ шанга контрольгүй байһыень тэдэндэ зааха. Гараар (сасажа) тарилгын практикые дары зогсоохыень тэдэнииe уялгалха.

2. Тарилга дээрэ бүхы агротехническэ хэмжээябуулгануудые бүрин хүсэдөөр сахилгые саг үргэлжэ контрольдожо байхыень бүхы айкомуудай секретарьнуудта, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэртэ ба Наркомземдэ дурадхаха.

ВКП(б)-эйн Обкомой секретарь Г. Баханов.
БМАССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшын орологшо С. Соловьев.

ГАЗАР ЮУ ҮГЭЖЭ ШАДАХАБ, ТЭДЭ БҮГЭДЫЕ БҮРИН АБАХА

Ленин—Сталинай парти ба советскэ правительство болбол колхозно байгуулалтын бадаралта тухайда, хүдөөажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгые бүхы хэмжээгээрэнь һайжаруулха тухайда, колхознигуудай шанга найдалай ургалта тухайда сусаралгүй оролдоно. „Хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухайда" ВКП(б)-эйн ЦК-гэй ба СССР-эй Совнаркомой һаяхан толилогдоһон тогтоол хадаа энэ сталинскэ оролдолгоор нэбтэрэнэй. Хэдэн миллион колхознигууд болбол советскэ гүрэнэй гол интересүүдээр, арадай интересүүдээр диктовалагдаһан, энэ шухала тогтоолые угаахэ зоригжоор угтаба. „Колхозуудаар ба хүмүүн ажахынуудаар гүрэндэ тушаагдаха тариянай ба рисэй уялгата тушаалга тухай" СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-эйн ЦК-гэй мүнөөдэр толилогдоһон тогтоол болбол, хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухай тогтоолдол шэлээр, тэрэ лэ принципһээ урдыһан гарана: үгэ хадаа колхозуудай газараа зүбөөр, бүри эффективнээр хэрэглэхэ тухайда хангажа шадаха байна.

Колхозуудаар гүрэндэ тушаагдаха тариян ба рисэй уялгата тушаалгануудые эдэ культурануудай тарилгын планаар тодорхойлдог мүнөө хүртэр байгаа журам хадаа шэнэ тогтоолоор хүсэн угы болголгодоба. 1940 оной ургасаһаа эхилээд, колхозууд болбол колхозуудта бэхилэгдэһэн тарилгын газарай гектар бүриһөө, гүрэндэ тария ба рис тушааха уялгатай.

Колхозуудаар гүрэндэ тушаагдаха тариянай ба рисэй уялгата тушаалгын жэлэй нормонуудые район бүридэ зорюулан тогтоохыень союзна ба автономно республиканууддай Совнаркомуудта, хизаарай ба областной гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ, ВКП(б)-эйн обкомуудай ба крайкомуудта, союзна республиканууддай компартинуудай ЦК-нуудта дурадхагдаба. Зарим районуудта, эдэ нормонууд болбол тэрэ область, хизаар ба республикада зорюулагдан тогтоогдоһон нормоһоо дээшэлүүлэгдэжэ гү, али доошолуулагдажа болохо байна, гэбэшье, тэрэ область, хизаар ба республикада зорюулан тогтоогдоһон норма бүрин хүсэд сахигдаха ёһотой.

Тария ба рис тушаалгаар, гүрэнэй урдахи уялгаа дүүргэлгэ хадаа „Колхоз ба үмсын ажахы бүхэнэй түрүүшын ээлжээнэй уялга болохо ба түрүүшын сонгоһоо тушаагдаха байна. Тэрэнэй хамта, уялгануудаа зорюутаар дүүргээгүй ябадал хадаа хатуугаар хэһээгдэхэ.

Гүрэндэ тария ба рис тушааха уялгануудаа дүүргэһэнэйнь һүүлээр, үлэһэн бүхы тариянь колхозуудай, колхознигууд ба үмсын ажалтанай хүсэд мэдэлдэнь ороходо байна.

Тариянай ба рисэй уялгата тушаалга тухайда тогтоол болбол эдэ культурануудай общественно тарилгануудые саашадань ургадхалгада ба ургасые дээшэлүүлгэдэ колхозуудай шухала хонирхолые шангадхана. Энэ тогтоол хадаа тарилгынгаа газарые бүхыень хүсэд хэрэглэхэ оролдолгые колхозуудта үүсхэхэ ба зүб севооборотые үргэнөөр эрхилгэдэ туһалха байна.

Хүдөө ажахы тушаа парти ба правительствын һүүлэй тогтоолнуудай үндэһэ һууринь хадаа колхозуудай общественнэ газарые бүри ашагтайгаар хэрэглэлгэ болоно. Газар—социалистическэ оронимнай бүхы баялигуудай: тариян, сахарна свекла, хүбэн, ёһон, картофель, овощь, фрукт ба үйлэдбэрилгын бусад продуктнуудай эхи дэлбэгэй источник мүн. Газар—энэ хадаа мяхан, һүн, тоһон, ноохон, арһан мүн. Газар, ганса лэ газар, болбол хүдөөажахын бүхы продуктнуудые элбэг дэлбэгээр үгэжэ шадаха, гүрэнэй улам ургажа байгаа эрилтэнүүдые, манай арадай хүнэзоной эрилтэнүүдые хангажа шадаха байна.

Социалистическэ хүдөө ажахын хүсэнь—тэрэнэй плановаар эрхилэгдэдэгтэ байна. Советскэ гүрэн болбол колхоздохи газарые ягаа һаа һайнаар хэрэглэхэб гэжэ сусаралтагүйгөөр хараңа. Парти ба правительство болбол колхозно үйлэдбэри хадаа, тариянай тарилшье, техническэ культурашье, мяхашье, арһашье, овощшье, фруктшье үгэхөөр, тиимэ комплекснoор хүгжэхыень эринэ. Хүдөө ажахыда олон һалбаринуудые зүбөөр зохилдуулан ноуулга болбол колхознигуудай интересүүдтэ, колхоз бүриин интересүүдтэ, бүхы гүрэнэй интересүүдтэ шухала байна.

Газарые мүнхэдөө эдлэхыень колхозуудта үгэхэдөө, гүрэн болбол ажахын бүхы шухала һалбаринуудые: полеводство, малажал, огород ба садые үргэдхэхэ аргые колхозуудта олгоо. Хүдөө ажахын дээдэ механизаци ба хүдөө ажахын наукын түрүү методүүдээр тэрэнэй зэбсэгжэл болбол колхозно үйлэдбэриин һалбари бүхэниие бүри ашагтайгаар эрхилхэ арга олгоно. Советскэ засаг болбол газар юу үгэжэ шадахаб, тэдэ бүгэдыень колхоз бүхэнэй хүсэд абахын тула бүхы нүхэсэлнүүдые байгуулаа.

Гүрэн хадаа эгээ энээниие колхоз бүриһөө эринэ. Хэрэгые социалистическэ, планова эмхидхэнгэ болбол гектар бүриие тон хүсэдөөр хэрэглэлгые хараална. Хахалагдахаар газар хахалагдангүй хэбтэхэ ёһогүй. Сабшалан болгогдохо намаг хадаа хатаагдаһан байха ёһотой. Газарые хүсэдбэшээр ба хайша хэрэгээр хэрэглэлгэ, тэрээндэ хайша хэрэгээр хандалга—гэмтэ ябадал гээшэ!

Газарые элдүүрилэн хэрэглэлгын дээдэ шанар—колхоз бүриһөө эригдэхэ ёһотой. Зүгөөр, мүнөө олонхи колхозууд тухайда нигэжэ хэлэхээр байна: тэдэндэ газар ехэ, теэд ёһото, большевистскэ журам тэдэндэ үшөө үгы.

Башкирска АССР-эй олонхи колхозуудта севооборотой байдал хадаа газарта эзэн бэшэ хандалга тухайда гэршэлнэ. Жэшээлхэдэ, культурна севооборотдо оруулагдаһан, дүрбэ мянган колхозуудай хоёр мянган колхозуудтань севооборот бүдүүлигээр эбдэгдэнэ.

ВКП(б)-эйн ЦК ба СССР-эй СНК-гэй апрельскэ тогтоолой ёһоор, мүнөө колхоз бүхэн хадаа, полеводствын продукциие тарилгын газарай гектар бүриһөө ба малажалай продукциие—бүхы газарай площадиин гектар бүриһөө дулдыдан, гүрэндэ тушааха байна. Шэнэ гурим болбол, өөрынгөө газарта эзэн ёһоор хандажа үшөө һураагүй гү, али энээниие хүсэдэггүй, тэдэ колхозуудай урагшаа жудхэхыень баалаха байна. Газарые большевистскээр элдүүрилэн хэрэглэдэг түрүү колхозууд болбол гүрэнэй урдахи өөһэдынгөө уялгануудые һайнаар дүүргэнэ, саашанхи амжалтануудта шэнэ стимулые абана.

Партиина ба советскэ организацинууд болбол бэлэдхэлэй политикадахи шэнэ принципые, шэнэ гуримые үргэнөөр пропагандировалха ёһотой. Партиин ЦК ба СССР-эй Совнаркомой тогтоолнуудай удхань—гүрэнэй, колхозой ба колхознигуудай интересүүдые нэгэдхэн зохилдуулгада байна. Парти ба правительствын заабаринууд болбол колхозно деревниин ажабайдалай хэмжээнүүдые үшөө бүри дээрэ үргэхэ ба колхозник бүхэнэй энхэ амгалан байдалай хэмжээе дээшэлүүлхэ ябадалда шэглүүлэгдэнэ. Эдэ директивүүд болбол манай городуудай ажалшадые хангалгые таһаргүйгөөр, үшөө бүри ехээр һайжаруулха зорилготой байна. Тэдэнэр болбол шэнэ мэдэрэлээр диктовалагдаһан, арадай ургажа байгаа эрилтэнүүдээр тодорхойлогдоһон байна. Деревниdэ, хабарай тарилгын кампаниие, хүдэлмэриин дээдэ шанарай түлөө тэмсэлэй лозунг доро, сталинскэ ургасын түлөө тэмсэлэй лозунг доро үнгэргэхэ хэрэгтэй. Газарай гектар бүриие шадамгайгаар хэрэглэхэнь—колхозуудай арюун уялга.

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Финскэ сагаангвардейцнинэтэй байлдаанда хабаадалсагша, Советскэ Союзай Герой майор А. И. Крохалев.

(ТАСС-ын фото-клише).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Улаан Армиин начальнигуудай ба рядовой составта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Финскэ сагаангвардейщинатай тэмсэлэй фронт дээрэ командованиин боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнь ба энэ зуураа шэн габья ба геройство гаргаһанайнь түлөө, Ленинэй орден ба „Алтан одон" медаль барюулгатайгаар, Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо:

1. Улаанармеец Аляев Иван Павловичта.
2. Военфельдшер Бирцев Иван Федоровичта.
3. Младша лейтенант Бабаченко Федор Захаровичта.
4. Улаанармеец Берендеев Николай Михайловичта.
5. Улаанармеец Болосович Петр Семеновичта.
6. Улаанармеец Гармаев Гармажап Аюровичта.
7. Старша лейтенант Долгий Борис Семеновичта.
8. Младша командир Довний Захар Афанасьевичта.
9. Младша командир Дребог Иван Захаровичта.
10. Капитан Дыдышко Александр Ивановичта.
11. Младша политрук Жолоб Степан Михайловичта.
12. Лейтенант Журавлев Степан Михайловичта.
13. Младша лейтенант Зарников Иван Семеновичта.
14. Младша командир Заяц Денис Архиповичта.
15. Шофер Залесов Прохор Дмитриевичта.
16. Лейтенант Комвев Степан Петровичта.
17. Шофер Крайнов Иван Дмитриевичта.
18. Улаанармеец Кунежов Замхари Асмановичта.
19. Лейтенант Марков Иван Петровичта.
20. Старша лейтенант Николенко Степан Михайловичта.
21. Лейтенант Осипенко Александр Трофимовичта.
22. Младша командир Самойлов Иван Арсентьевичта.
23. Младша командир Семин Сергей Васильевичта.
24. Лейтенант Спиряков Иван Федоровичта.
25. Старша лейтенант Хараборкин Георгий Филимоновичта.
26. Младша лейтенант Шамрай Михаил Семеновичта.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **М. КАЛИНИН.**
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **А. ГОРКИН.**

Москва, Кремль.
1940 оной апрелиин 11.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Улаан Армиин сэрэгэй частьнууд ба соединенинүүдые СССР-эй орденуудаар шагнаха тухай

Финскэ сагаангвардейщинатай тэмсэлэй фронт дээрэ командованиин боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнь ба энэ зуураа шэн зориг ба баатаршалга гаргаһанайнь түлөө шагнаха:

Улаан Тугай орденоор:

24-дэхи стрелково дивизиие
142-дохи стрелково дивизиие
13-дахи танкова бригадые
252-дохи стрелково полкые
24-дэхи корпусна артиллерийскэ полкые
227-дохи гаубична артиллерийскэ полкые
302-дохи гаубична артиллерийскэ полкые
7-дохи истребительнэ авиационно полкые
10-дахи түргэн бомбардировочно авиационно полкые
19-дэхи истребительнэ авиационно полкые
58-дахи түргэн бомбардировочно авиационно полкые
32-дохи тусхай разведывательно авиационно эскадрилиие.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **М. КАЛИНИН.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **А. ГОРКИН.**

Москва, Кремль.
1940 оной апрелиин 11.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Грузинска ССР-эй Багдади село ба Багдадска райондо Маяковскиин нэрэ олгохо тухай

Грузинска ССР-эй Багдадска районой колхознигуудай ба ажалшадай гуйлтые хангаан ба Маяковскиин нүгшэһэнһөө хойшо гүйсэһэн арбанжэлтэй дашарамдуулан, Маяковскиин түрэһэн нютаг—Багдади село ба Багдадска районда Маяковскиин нэрые олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **М. КАЛИНИН.**
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **А. ГОРКИН.**

Москва, Кремль.
1940 оной апрелиин 13.

Улаан Армиин начальнигуудай составые ба улаанармейцүүдые шагналга

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол финскэ сагаангвардейщинатай тэхэсэлэй фронт дээрэ командованиин боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнь түлөө ба тэрэ зуураа шэн зориг ба баатаршалга гаргаһанайнь түлөө Улаан Армиин начальнигуудай бүлэнэр, госпитальнуудай ба гражданска учреждениинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд — 12860 хүниие СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнаба.

Ленинэй орденоор—188 хүн.
Улаан Тугай орденоор—1146 хүн.
Улаан Одоной орденоор—3602 хүн.

„Отвагын түлөө" медаляар—3593 хүн.

„Боевой габьяануудай түлөө" медаляар—4431 хүн.

Бүхы шагнагдагшадай список „Красная Звезда" газетэдэ толилогдохо.

ЛЕНИНЭЙ ЗОХЁОЛНУУД 127,7 МИЛЛИОН ЭКЗЕМПЛЯРААР ХЭБЛЭГДЭБЭ

Ленинэй зохёолнууд болбол Советскэ Союз дотор тон олон тиражаар гаргагдаһан байна. Ленинэй зохёолнуудые, гансашье манай оронoй бэшэ, харин хилын саанахи оронуудай ажалшад ехээр һонирходог. Бүхэсоюзна книжнэ палатын мэдээнүүдэй ёһоор, 1917 онһоо 1939 он хүртэр хэблэгдэһэн, Ленинэй зохёолнуудаиь бүхы тиражаараа СССР дотор 127,7 миллион экземпляр болоно.

Советскэ засагай үедэ, Владимир Ильичын зохёолнууд 72 хэлэн дээрэ хэблэгдэн гаргагдаһан байна.

Ленинэй зохёолнууд хадаа ород, украинска, белорусска, азербайджанска, грузинска, армянска, туркменскэ, узбекскэ, таджикска, казахстанска, киргизскэ, карельскэ, финскэ, калмыцкэ, чувашска ба бусад олон арадуудай хэлэнүүд дээрэ оршуулагданхай.

СССР-эй хэдэн арадууд болбол имагта лэ Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин һүүлдэ өөрын хэлэ бэшэгтэй болоһон юм. Тэдэнэр болбол Ленинэй зохёолнуудые түрэлхи хэлэн дээрээ мүнөө уншанад.

Владимир Ильичын зохёолнууд немецкэ, болгарска, китайска, английска, литовско, французска, эстонско, японско ба бусад олон хари хэлэнүүд дээрэ оршуулагдан гаргагдаа.

Ленинэй зохёолнууд жэлһээ жэл бүри олоор хэблэгдэнэ. Владимир Ильичын зохёолнууд „Империализм — капитализмын дээдэ шата" (23 хэлэн дээрэ, 2,39 мил. экземпляр тиражтайгаар гаргагдаа) „Гүрэн ба революци" (18 хэлэн дээрэ 2,13 мил. экземпляр тиражтайгаар гаргагдаһан) ба бусад олоноор хэблэгдэжэ тараагдаһан байна.

(ТАСС).

Ленинэй түрэһөөр 70 жэлэй гүйсэһэндэ

Москва, апрелиин 14. „Красный богатырь" заводой 50 квалифицированна агитаторнууд хадаа Владимир Ильич тухай, ажалшадай вождьнар Ленин ба Сталинай агуухэ ханибарисаа тухай хөөрэлдөөнүүдые цехнүүд, хүнзоной дунда үнгэргэхэ байна. Парткабинет болбол агитаторнуудта семинар эмхидхэнэ, литературые шэлэн абана. Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал ба ажалъябуулгые харуулагша, литературын, фотодокументнүүдэй выставканүүд цехнүүд соонь нээгдэбэ. Уран зохёолые эрхимээр уншагшад болбол Ленин тухайда уран зохёолнуудһаа отрывогуудай уншалгые үнгэргэхэ байна. Заводской радио - тунхаглалгын редакци хадаа тусгаар радиопередачануудые эмхидхэнэ. Ленинэй түрэһөөр 70 жэлдэ зорюулагдаһан, заводой общественнэ организацинуудай вечер апрелиин 21-дэ болохо байна.

Хабаровск, апрелиин 14. Хабаровскын ажалшад болбол Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 70 жэл гүйсэһэнэй ой тэмдэглэхые үргэнөөр бэлэднэ.

Партиин городской комитет, квалифицированна лекторнуудэй группые бэлэдбэ, тэдэнэр болбол Ленинэй ажабайдал ба революционно ажал'ябуулга тухай лекцинүүдые Хабаровскын томо предприятинууд дээрэ уншаха байна. Кагановичын нэрэмжэтэ завод дээрэ, 109 агитаторнууд болбол Ленинэй ажабайдал ба ажал'ябуулга тухай ба Ленинэй апрельскэ тезисүүд тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ.

Молотовай нэрэмжэтэ завод, городской электростанци ба бусад предприятинуудта, Владимир Ильич Ленинда зорюулагдаһан литературын выставка нээгдэхэнь.

Ярославль, апрелиин 14. Бүхы предприятинууд ба учреждениинүүдтэ, „Ленинэй ажабайдал ба ажал'ябуулга тухай" хөөрэлдөөнүүд үнэгэргэгдэхэ байна. Лекторнууд болбол „В. И. Ленинэй апрельскэ тезисүүд", „Ленинскэ кооперативна план", „Ленинэй хүдэлмэринүүд тухай", „Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ" ба бусад темэнүүдээр докладуудые хэхэ байна.

Городской парткабинет соо, докладчигуудта зорюулагдан литературын выставка нээгдээ. Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал ба революционно ажал'ябуулгые, арадуудай агуу вождьнууд Ленин ба Сталинай ханибарисаае харуулагша материалнууд эндэ харуулагдана.

Гүрэндэ колхозуудаар ба үмсын ажахынуудаар тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалга тухай

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй ба ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй тогтоол

Ороhото культурануудай общественнэ тарилгые сэашадань ургэдхэлгэдэ, ургасые дээшэлүүлгэдэ ба хахалагдахаар бүхы газарнуудые хүсэд элдүүрилгэдэ колхозуудай шухалашалые шангадхахын, тэрэшэлэн зүб севооборотые нэбтэрүүлэн эрхилхын зорилгоор, — СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-эйн Центральна Комитет тогтоонод:

1. Гүрэндэ колхозуудаар тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгые, эдэ культурануудай тарилгын планаар тодорхойлдог, мүнөө байгаа гуримые болюулха.

2. 1940 оной ургасаhаа эхилээд, колхозууд болбол тэдээндэ бэхилэгдэhэн, тарянай газарай гектар бүриhөө хараалан, гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгада хабаадуулагдаха гэжэ тогтоохо.

Гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгын тодорхойлогдодог, тэрэ тарянай газарай хэмжээдэнь бүхы огородууд, тэрэшэлэн гүрэнэй планай ёhоор элдүүрилэн хэрэглэгдэхэ (шэнэ газарые хахалалга, намагые хатаалга ба бургааhые сэбэрлэлгэ) ёhотой шэнэ газарнууд, элдүүрилэгдэhээр хоёр жэл болоод байхадаа оруулагдаха байна. Хүбэн, сахарна свекла, лен, улаhан, цикори, тамахин, махорка, эфиро-тоhоной, новолубяна ба лекарственна культуранууд, кользууд, сафлор, кориандр, анис, мак, рыжик, арахис, ляллеманци, перилла ба каучуконосуудай тарилгаар эзэлэгдэhэн ба тутово, фруктово, жэмэстэ, виноградна модонуудай ба субтропическа культурануудай тарилгаар эзэлэгдэhэн площадьнууд хадаа, гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгын тодорхойлогдодог, тэрэ тарянай газарта оруулагдахагүй байна, эдээнэй продукциинь мүнөө байгаа гуримай ёhоор гүрэндэ тушаагдаха байна.

3. Гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгаар, областьнууд, хизаарнууд ба республиканuудта зорюулан тогтоогдоhон нормонуудтай зохилдуулан, —колхозуудаар гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгын жэлэй нормонуудые район бүридэ тогтоохыень ба СССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи Экономсоведээр тэрээнэйгээ баталагдаhан дары,—урда районуудта 1940 оной майн 20 болотор ба бусад районуудта 1940 оной июниин 1 болотор,—тунхаглахыень союзна ба автономно республиканuудай Арадай Комиссарнарай Соведүүдые, хизаарай ба областной гүйсэдхэхэ комитедүүдые, ВКП(б)-эйн обкомууд ба крайкомуудые, союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха. Районуудта зорюулан нормонуудые тогтоохо зуураа, тус область, хизаар ба республикада тогтоогдоhон нормонуудые дээшэлүүлжэ гү, али доошолуулжа болохо, зүгөөр, тэрэ область, хизаар ба республикада зорюулан тогтооогдоhон, гүрэндэ колхозуудаар тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгын нормонууд хүсэд сахигдаха ёhотой байна.

СССР-эй СПК-гэй дэргэдэхи Экономсоведээр баталагдаhан, гүрэндэ колхозуудаар тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгаар район бүхэнэй жэлэй нормонуудые районой бүхы колхозуудта хэрэглэхэ.

МТС-ээр хангагдадаггүй колхозуудаар гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгын нормонууд болбол МТС-ээр хангагдадаг, тэрэ районой колхозууд тушаа тогтоогдоhон нормонуудhаа 15 процент ехэ байха ёhотой.

Ороhото урэhэнэй ажалтай (райсемхозуудай) колхозуудаар гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалга болбол, тарилгын планаар тогтоогдоhон культура бүриин площадьдань тааруулагдан, культурануудааран хэгдэхэ байна.

4. Энэ тогтоолой хоёрдохи пункттай зохилдуулан тодорхойлогдоhон, гүрэндэ колхозуудаар тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгын хэмжээнүүд хадаа, колхозуудахи ороhото культурануудай фактическа тарилгаhаа дулдыдангүйгөөр—хэзээдэ хубилалтагүй үлэхэ байна гэжэ тогтоохо.

5. 1940 оной ургасаhаа эхилээд, үмсын ажахынууд ба кооперированна бэшэ кустарьнууд болбол, тарилгын газарай гектар бүриhөө хараалан, гүрэндэ тарянай ба рисэй уялгата тушаалгада хабаадуулагдаха гэжэ тогтоохо, зүгөөр, эдэнэр хадаа МТС-ээр хангагдадаг районой колхозуудта тогтоогдоhон нормонуудhаа, тарилгын газарай гектар бүридэ 0,6 центнер дээшэ нормоор тушааха байна.

6. Ороhото культурануудай тарилгатай колхознигууд, худэлмэришэд, служащинууд ба кооперированна кустарьнууд болбол гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгада хабаадуулагдаха, зүгөөр, эдэнэр хадаа 1939 ондо тус районой үмсын ажахынуудта зорюулан тогтоогдоhон нормоор, фактическа тарилгын площадьhоо хараалан тушааха байна.

7. Гүрэндэ тушаагдаха ороhото культурануудай уялгата тушаалгаар жэлэйгээ уялгануудые дүүргэхэ доорозаагдаhан календарна болзорнуудые 1940 ондо тогтоохо (жэлэй планhаа процентээр):

I. Тарягаар—колхозуудай тушаахань:

Область, хизаар ба республика	июльдэ	августда	сентябрьда	октябрьда	ноябрьда
I Ростовско, Сталинградска, Саратовска, Южно-Казахстанска, Западно-Казахстанска, Алма-Атинска, Воронежско ба Курска областьнууд; Краснодарска ба Орджоникидзевска хизаарнууд; Крымскэ, Чечено-Ингушска, Дагестанска, Северо-Осетинскэ, Кабардино-Балкарска, Калмыцкэ ба Поволжьедохи Немецүүдэй АССР; Украинска, Азербайджанска, Армянскэ, Грузинска, Узбекскэ, Туркменскэ, Таджикска ба Киргизскэ ССР	10.	45.	40.	5.	—
II. Чкаловска, Куйбышевска ба Пензенскэ областьнууд; Башкирска, Татарска ба Мордовско АССР; Казахска ССР (Южно-Казахстанска, Западно-Казахстанска ба Алма-Атинска областьнуудгүйгөөр)	—	30.	40.	30.	—
III. Московско, Кировскэ, Горьковско, Рязанска, Тульска, Тамбовско, Орловско, Ленинградска, Ивановска, Ярославска, Калининска ба Смоленскэ областьнууд; Чувашска, Марийска ба Удмуртска АССР; Белорусска ССР	—	25.	40.	30.	5.
IV. Свердловско, Молотовско, Челябинска, Омско, Новосибирскэ, Иркутска, Читинскэ, Архангельска ба Вологодско областьнууд; Алтайска, Красноярска, Хабаровска ба Приморско хизаарнууд; Коми, Якутска ба Бурят-Монголой АССР; Карело-Финска ССР	—	15.	35.	40.	10.

II. Тарягаар—үмсын ажахынууд, мүн ороhото тарилгатай колхознигууд, кустарьнууд, худэлмэришэд ба служащинуудай тушаахань:

Область, хизаар ба республика	июльдэ	августда	сентябрьда	октябрьда
I. Ростовско, Сталинградска, Саратовска, Южно-Казахстанска, Западно-Казахстанска, Алма-Атинска, Воронежско ба Курска областьнууд; Краснодарска ба Орджоникидзевска хизаарнууд; Крымскэ, Чечено-Ингушска, Дагестанска, Северо-Осетинскэ, Кабардино-Балкарска, Калмыцка ба Поволжьедохи Немецүүдэй АССР; Украинска, Азербайджанска, Армянска, Грузинска, Узбекскэ, Туркменскэ, Таджикска ба Киргизскэ ССР	20.	50.	30.	—
II. Чкаловска, Куйбышевска, Пензенскэ областьнууд; Башкирска, Татарска ба Мордовско АССР; Казахска ССР (Южно-Казахстанска, Западно-Казахстанска ба Алма-Атинска областьнуудгүйгөөр)	—	60.	40.	—
III. Московско, Кировскэ, Горьковско, Рязанска, Тульска, Тамбовско, Орловско, Ленинградска, Ивановска, Ярославска, Калининска ба Смоленска областьнууд; Чувашска, Марийска ба Удмуртска АССР; Белорусска ССР	—	50.	50.	—
IV. Свердловско, Молотовско, Челябинска, Читинскэ, Архангельска ба Вологодско областьнууд; Алтайска, Красноярска, Хабаровска ба Приморско хизаарнууд; Коми, Якутска ба Бурят-Монголой АССР; Карело-Финскэ ССР	—	35.	55.	10.

III. Кукуруза ба рисээр—колхозууд ба үмсын ажахынууд, тэрэшэлэн ороhото тарилгатай колхознигууд, худэлмэришэд, служащинууд ба кустарьнуудай тушаахань

Культуранууд	октябрьда	ноябрьда
Кукуруза	40	60
Рис	35	65

8. Гүрэндэ тушаагдаха тарянай ба рисэй уялгата тушаалгада доорозаагдаhан ажахынууд хабаадуулагдахагүй гэбэл:

а) ажахыдаа худэлмэри хэжэ шадахаар, бүлын бусад члэнгүй аад, үбгэ наhан боложо (эрэгтэйшүүд 60 наhа хүрэжэ ба эхэнэрнүүд 55 наhа хүрэжэ) худэлмэрилжэ шадахагүй болоошодой ажахы, тэрэшэлэн бүлэдөө 7 наhанhаа бага хүүгэдтэй hамгаа орхижо, сэрэгэй бодото албанда ошоhон хүбүүдтэй, үбгэнэhэн болоhон эрэшүүдэй ба эхэнэрнүүдэй ажахынууд;

б) улаанармейнүүдэй ажахынууд, зүгөөр, хэрбээ бүлынь глава хадаа сэрэгэй бодото албанда байhан ба бүлэдөө 7-hоо бага наhанай хүүгэдтэй hамганайнь үлэhэн hаа;

в) социальна тэдхэмжын гү, али социальна страхованиин органуудаар инвалидай нэгэдэхи ба хоёрдохи группануудта оруулагдаhан,—дайнай ба ажалай инвалидуудай ажахынууд.

9. Гүрэндэ таряа ба рис тушаалга тушаада энэ тогтоолоор тогтоогдоhон уялгануудые дүүргэлгэ болбол колхоз ба үмсын ажахы бүхэнэй түрүүшын ээлжээнэй уялга болохо ба тарянай түрүүшын сохилгоhоо тушаагдаха байна, гэхэтэй хамта, уялгануудаа зорюутаар дүүргээгүй hаа, законоор хэhээгдэхэ.

10. Таряа ба рис тушаалгаар гектарна нормые хэтэрүүлhэн уялгануудые колхозуудта ба үмсын ажахынуудта засагай нютагай органуудаар, бэлэдхэлэй органуудаар ашаха ябадал огто хориглоно.

Гүрэндэ таряа ба рис тушааха уялгануудаа дүүргэhэнэйнь hүүлээр, үлэhэн бүхы үлүү тариянь хадаа колхозуудай, колхозникууд ба үмсын ажалтанай хүсэд мэдэлдэ үлэхэ байна.

ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй секретарь
И. СТАЛИН.

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ
В. МОЛОТОВ.

1940 оной апрелиин 11.

БҮХЫ БРИГАДААРАА РЕКОРДНО БҮТЭӨСЭ ТУЙЛАХАБДИ

1940 ондо—Сталинска гурбадугаар табанжэлэй гурбадахи жэлдэ бүхы ажал худэлмэридөө эрхим амжалтануудые туйлаха боевой зорилгонууд манай урда табигдана. Мүнөө, Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ социалистическа соревнованида бүгэдэерээ оролсоод байнабди.

Мүнөө жэлдэ тарялангай худэлмэри дээрэ бүри ехэнүүд амжалтануудые туйлажа шадаха аргатайбди. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ тракторай ремонт hайнаар хэгдээ. Минии бригадада 5 трактор худэлмэрилхэ байгаа, мүнөө 4-нь худэлмэрилжэ эхилээ, 1 „У-2" трактор hанар ерэхэ. Манай бригадынхид хоёр сменээр—суткалжа худэлмэрилнэ, тракторнуудта заправка хэлгэ механизированалагдаа. Энэ хадаа худэлмэриемнай хэдэн дахин хүнгэдхэжэ үгэнэ.

Минии бригадада 8 трактористнууд, тэдэнэй 6-нь басагад. Эдэнэр түрүүшынхеэ худэлмэрилжэ байна.

Манда услови hайн хангаа—тусхай столова ба баня, тэрэшэлэн радио, библиотека, газета ба журналнууд бии. Зүгөөр, свечи үгыhөө шалтагаалжа, нэгэ тракторнай hүниндөө худэлмэрилнэгүй. Гансашье манай бригадада бэшэ, мүн бусадшье бригаданuудта свечи үгы дээрэhээ, худэлмэридэ ехэ hаад ушарана. Энээн тухайда МТС-эй директор нүх. Какаулин мэдэбшье, үшөө мүнөө хүртэр хэмжээ абажа шадаагүй.

Манай тракторна отряд болбол максимовтанай хандалгые зүбшөэн хэлсэжэ, Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ соревнованида оролсоод, большевистскэ уялгануудые абаха зуураа Асагадай сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздохи тракторна отрядтай (бригадирынь нүх. Гармаев Г.) социалистическа соревнованиин договор баталаа.

Энээнhээ урда тээ зарим нэгэ хүнүүд рекордно жэшээнүүдые харуулдаг байгаа hаань, мүнөө бүхы бригадаараа рекордно худэлмэрие туйлаха зорилго табигдана. Энэ харюусалгата ба хүндэтэ зорилгые бэелүүлхын түлөө большевистскээр тэмэсэхые бидэнhээ эринэ. Бэелүүлжэ шадахабди!

Орденто Тудуп Цырендоржиев —Курбиин МТС-эй тракторна отрядай бригадир-комбайнер.

МАКСИМОВАЙ БРИГАДА 491 ГЕКТАР БОРНОЙЛБО

Мухар-Шэбэр, апрель 15. (Телефоноор абтаба). Мухар-Шэбэрэй аймагай колхозууд, тракторна бригаданууд, трактористнууд болбол Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованида оролсожо, абаhан большевистскэ уялгануудаа хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ байна. Мүнөө, аймаг дотор 2000 шахуу гектар газар борнойлогдобо, культивацилагдаба. Зарим колхозуудта, тарилгые түүбэр... лэн хэлгэ эхилээ.

Максимовтан тарилгын эрт... худэлмэринүүд дээрэ ажал... эрхим жэшээнүүдые харуул... байна. Тэдэнэр болбол Киров... нэрэмжэтэ колхозой 491 гект... газарые hайн шанартайгаар бо... нойлбо.

Белин—ВКП(б)-эйн Мухар-Шэбэрэй айкомой секретарь.

Бичурын колхозууд массова тарилга эхилээ

Бичура, апрелиин 15. (Телефоноор абтаба). Тус аймагай колхозууд апрелиин 11-нэй үдэрhөө, эртын тарилгые түүбэрилээн тарижа захалаа.

Hаянай дулаан үдэрнүүд боложо, манай аймаг соо массова тарилга эхилбэ. Нэгэ үдэр хахад соо 1200 гектар ороhото культура тарига.

Тарилгын түрүүшын үдэрнүүдэй худэлмэри дээрэhээ харахада, зарим колхозууд агротехническэ заабаринуудые дабаhан фактнууд үзэгдэнэ.

Жэшээлхэдэ: Усть-Мергентуйск... сельсоведэй, «Борец Октября» ко... хозой №3 полевой бригада болбо... ярицын урэhэнэй головняа сэбэр... лэнгүй тариhан байна. Мүн, эн... бригадын плугшэд газараа гүй... нөөр хахалhан байгаа.

Тиимэ байтарань, тус бригад... бригадир Соусов болбол хахалг... шанарые шалгангүй, хайша хэр... хандана.

Автушенко—Бичуры... РайЗО-гой ахалагш... агроном.

Үдэр бүриингөө даабарие 150 проц. дүүргэхэ

Тарбагатайн аймагай тракторна отрядууд, колхозой полевой бригадын бригадирнууд, малшад, звеньеводууд, ефремовцүүд, герасимовцууд, шанарые шалгаха инспекторнууд ба бүхы колхозникууд болбол Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ республиканска соревновани эмхидхэхэ тухайда максимовтанай хандалгатай танилсан, тэрээндэ олоороо оролсожо байнад.

Десятниковскэ сельсоведэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой активай суглаан дээрэ, тус соревнованида оролсохо тухайда зүбшөө. Өөрынгөө колхозой ажал үйлэдбэри тушаа hайтар хөөрэлдэhэнэйгөө hүүлдэ, хэдэн олон уялгануудые абаа:

„Хабарай тарилгые 10 үдэр соо, агротехникын заабариин ёhоор, тон hайнаар дүүргэжэ, мүнөө жэлдэ гектар бүриhөө 13-14 центнерhээ доошо бэшэ ба ефремовска звеногой 65 гектар опытно участок дээрэhээ га бүриин 30 центнер ба 10 гектарhаа—40-40 центнер ургаса хуряажа абаха; герасимо... ска звеногой 500 гектар сабшал... дээрэhээ га бүриин 30 центн... ба уhалагдадаг газарhаа 40-... центнер үбhэ хуряаха; малажал... ашаг үгэлгые ехэдхэн, 19... ондо hаамхай үнеэн бүриhөө 12... литр hү hааха ба мүнөө жэл... малайгаа тоо толгойе олошоруул... эбэртэ томо малые—20 проц... хони ямаадые—30 проц. ба адууе—15 проц.; мүн тэрэшэлэн овощ... ба картофелиин тарилгаhаа ү... ургаса абаха; полевой худэлмэри... үедэ колхозникуудые культур... условёор хангаха г. м.".

В.-Куналейн сельсоведэй, „Побед... тель", Молотовай ба Кировай н... рэмжэтэ, „Серп и Молот" колхоз... дай колхозникууд ба Тарбагатай... МТС-эй трактористнууд болб... максимовтанай хандалгые зүбш... хэлсээд, үдэр бүриингөө даабари... 150 проц. дүүргэхэ, тэрэшэл... тоhолхо материалые 6 проц. ... горючиие 15 проц. экономил... 6 басагад-трактористнуудые бол... хэхэ гэбэ.

П. Шевченк...

Халуунаар дэмжэнэ

Заиграй. (Манай спецкорр-hоо). Усть-Курбиин сельсоведэй, „Интернационал" колхоздохи тракторна отряд (бригадирынь ордено нүх. Цырендоржиев), „Май 1" колхоздохи тракторна отряд (бригадирынь медальта нүх. А. А. Ерофеев). Үнэгэтэйн сельсоведэй, ВКП(б)-эйн XVIII съездын нэрэмжэтэ колхоздохи тракторна отряд (бригадирынь нүх. Ерофеев Г. Д.), Асагадай сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздохи тракторна отрядай (бригадирынь нүх. Гармаев Гомбо) трактористнууд болбол, Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ бүхэреспубликанска соревнованиие үүсхэн эхилэгшэ максимовтанай хандалгые зүбшөэн хэлсэжэ, ехэтэ hайшаагаад, өөhэдтөө конкретнэ уялгануудые абаба. Тус хандалгые зүбшөэн хэлсэлгэ дээрэ үгэ хэлэгшэд (трактористнууд, бригадирнууд, прицепщигүүд ба бусад) нүхэд Цырендоржиев, Ерофеев А. А., Пахомова, Ерофеев Г. Д., Золтоев, Гармаев, Батуева гэгшэд үнгэрэгшэ жэлэйгээ худэлмэрие тэмдэглэн, энэ жэлдэ үшөө ехэ амжалтануудые туйлахые найдуулна. «Май 1» ба ВКП(б)-эйн XVIII съездын нэрэмжэтэ колхозуудахи тракторна отрядууд сезон соогоо 800 гектар үйлэдб... рилхэ ба горючиингаа 13 пр... центhээ доошо бэшые экономил... хабарай полевой худэлмэринүү... дые 8-10 үдэрэй торшо соо дүүр... хэ уялгануудые абаа.

Курбиин МТС-эй бүхы тракт... на отрядууд хоорондоо социалист... ческэ соревнованиин догов... баталаад, хабарай тарилгын ху... дэлмэрие эрхим шанартай... дүүргэхын түлөө тэмэсэжэ бай...

Тэрэшэлэн ефремовскэ, ге... симовска звенонуудай звень... дууд, полеводческо бригадану... бригадирнууд, колхозникууд бо... бол тус соревнованиие тон ү... нөөр дэлгэрүүлэн, 1940 он... худэлмэринүүдые саг бол... соонь эрхим шанартайгаар дү... гэхэ хэмжээ абуулгануу... хараалаа.

Бүхэсоюзна Партийна Конф... ренциин нэрэмжэтэ социалист... ческэ соревновани Заиграйн ай... дотор ургэнөөр дэлгэржэ бай...

Заиграйнхид болбол „Бүхэсою... на Партийна Конференциин н... рэмжэтэ соревнованиие эмхидх... тухайда" ВКП(б)-эйн Бурят-Мон... лой Обкомой бюрогой тогтоол... бэелүүлжэ эхилээ.

Ю. Цыренов

Түрүүшын 10 гектар

Селенгэ. Жаргалантын сомоной, Тельманай нэрэмжэтэ колхоз болбол тарилгын урда тээхи элдүүрилгые үргэнөөр ябуулжа байна.

Эндэ худэлмэрилхэ, Селенгын МТС-эй № 5 тракторна бригада болбол 200 гектар хахалжа, 300 гектар борнойлhон ба культивацилаhан байна.

Тракторна отрядай хажуугаар полевой бригадын 24 плуг ба 8 боровой апрелиин 12-ой үдэрhөө худэлмэрилжэ эхилээ. hаяхан, морин сеялкээр ... гектар ярица ба шэниисэ тар... туршалгын тарилга хэгдээ. hү... шын үдэрнүүдтэ болоhон хүй... hалхин хадаа массова тарил... эхилэлгые hаатуулба. Нара... дулаан үдэрнүүд болохотой са... тарилгынгаа худэлмэрие ү... нөөр ябуулхабди.

Амшеев—Тельманай нэр... жэтэ колхозой түрүүлэг... оролгошо.

Тарбагатайн колхозууд поле дээр... гараа

Тарбагатайн районой бүхы колхозууд тарилгын урда тээхи хахалалга ба борнойлолго хэхын тула 5-6 хоногой үедэ поле дээрэ гараhан байна.

Тарбагатайн сельсоведэй «Красная Заря» колхоз 50 гектар ... борнойлбо.

П. Шевче...

Харюусалгата редактор
Р. БИМБА...

Адрес редакции г. Улан-Удэ, Каландарашвили 19. Телефоны: отв. редактора —3-44; отв. секретаря — 3-23; отдел партийной жизни — 7-5... — 2 зв.; Сельхоз отд. — 7-55; отдел писем — 3-07.

Типография НКМП. Уполномоченный Бурглавлита № 387